

Metodické usmernenie
útvárov dohl'adu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska
z 11. novembra 2024 č. 5/2024

k posudzovaniu odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti osôb, ktoré skutočne riadia poisťovňu, zaistovňu, pobočku zahraničnej poisťovne a pobočku zahraničnej zaistovne alebo v nich vykonávajú kľúčové funkcie a ku kumulácií kľúčových funkcií

Národná banka Slovenska, útvary dohl'adu nad finančným trhom, na základe ustanovenia § 1 ods. 3 písm. a) tretieho bodu a § 2 ods. 9 zákona č. 747/2004 Z. z. o dohl'ade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v záujme zabezpečenia jednotného postupu pri uplatňovaní ustanovení § 24 zákona č. 39/2015 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poisťovníctve“) a zjednotenia postupu pri posudzovaní a dohliadaní kumulácie viacerých kľúčových funkcií v osobe ich držiteľa, resp. držania jednej alebo viacerých kľúčových funkcií členom predstavenstva alebo členom dozornej rady vydávajú toto metodické usmernenie:

Článok 1
Pôsobnosť a účel

(1) Toto metodické usmernenie sa vzťahuje na poisťovne, zaistovne, pobočky zahraničných poisťovní a pobočky zahraničných zaistovní (ďalej len „dohliadané subjekty“).

(2) Účelom tohto metodického usmernenia je:

- a) stanovenie očakávaní Národnej banky Slovenska (ďalej len „NBS“) vo vzťahu k procesu nastavovania a vyhodnocovania odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti osôb, ktoré skutočne riadia dohliadané subjekty alebo v nich vykonávajú kľúčové funkcie (články 2 až 7),
- b) stanovenie pravidiel obsahujúcich základné princípy a limity kumulácií kľúčových funkcií (články 8 až 10).

Článok 2
Proces posudzovania zo strany dohliadaného subjektu

(1) V zmysle § 24 ods. 1 zákona o poisťovníctve je dohliadaný subjekt zodpovedný za skutočnosť, že osoby, ktoré ho skutočne riadia a osoby, ktoré ňo vykonávajú kľúčové funkcie (ďalej len „posudzované osoby“) majú po celý čas primeranú odbornú spôsobilosť na výkon predmetnej funkcie, a to vedomosti a skúsenosti, ktoré im umožnia spoľahlivé a obozretné riadenie alebo výkon funkcie a sú dôveryhodné. V záujme zabezpečenia riadneho plnenia uvedenej povinnosti by mali interné predpisy dohliadaného subjektu, resp. popisy pracovnej činnosti dotknutých pracovných pozícií, obsahovať:

- a) popis náplní práce, resp. rozsah úloh a zodpovednosti posudzovaných osôb,
- b) proces výberu posudzovaných osôb, vrátane určenia osôb zodpovedných za jeho aktualizáciu a kontrolu jeho dodržiavania,
- c) jasne určené požiadavky na odbornú spôsobilosť pre jednotlivé posudzované osoby a nastavený proces ich aktualizácie,
- d) proces pravidelného posudzovania odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti posudzovaných osôb (ďalej len „pravidelné posudzovanie“) vrátane jeho frekvencie a stanovenia povinnosti posudzovanej osoby hlásiť každú zmenu v pôvodne predložených dokladoch,
- e) opatrenia na zistenie, resp. na vysporiadanie sa so stratou dôveryhodnosti alebo odbornej spôsobilosti posudzovanej osoby.

(2) Dohliadaný subjekt si vo svojich interných predpisoch nastaví frekvenciu prehodnocovania kritérií a procesov uvedených v ods. 1 (ďalej len „prehodnocovanie“). Frekvencia prehodnocovania by mala byť primeraná, pričom by ho mal dohliadaný subjekt vykonať aj ad hoc v prípadoch, z ktorých táto potreba prirodzene vyplýva (napr. rozšírenie povolenia na výkon poisťovacej činnosti o nové poisťné odvetvia, príp. získanie povolenia na výkon činnosti finančného sprostredkovania a pod.).

(3) Dohliadaný subjekt zaistí aby organizačné zabezpečenie týchto procesov predchádzalo vzniku prípadného konfliktu záujmov. Posudzovanie odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti osôb by tak malo byť vykonávané osobami (príp. rovno organizačnou zložkou dohliadaného subjektu), ktoré sú od nich dostatočne nezávislé.

(4) Dohliadaný subjekt by mal pri uchádzačovi o pozíciu posudzovanej osoby vykonať proces hĺbkového posúdenia s použitím rôznych druhov relevantných informácií a s cieľom poskytnúť čo najúplnejší obraz vhodnosti osoby na konkrétnu pozíciu, pričom pri ich vyhodnocovaní by mal zohľadniť ich relevanciu a aktuálnosť. O vyhodnotení uchádzača pri jeho nástupe vyhotoví dohliadaný subjekt písomný záznam. Rovnako postupuje aj pri pravidelnom posudzovaní, resp. ad-hoc vyhodnocovaní odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti posudzovanej osoby v priebehu trvania jej pracovného pomeru, resp. mandátu.

(5) V prípade, ak posudzovaná osoba nespĺňa požiadavky na odbornú spôsobilosť stanovené dohliadaným subjektom podľa ods. 1 písm. c), resp. vyjadrené v čl. 6 alebo 7, je možné ju považovať za odborne spôsobilú len po riadnom zdôvodnení jej odbornej spôsobilosti a vypracovaní adekvátneho a časovo primeraného plánu odbornej prípravy posudzovanej osoby. Tieto skutočnosti dohliadaný subjekt zaznamená aj v písomnom zázname podľa ods. 4.

(6) Frekvencia pravidelného posudzovania podľa ods. 1 písm. d) by mala byť primeraná - ideálne raz ročne, nie však dlhšia ako raz za dva roky.

Článok 3 **Odborná spôsobilosť posudzovaných osôb**

(1) V rámci posudzovania odbornej spôsobilosti je nevyhnutné zohľadniť:

- a) znalosti a vzdelanie posudzovanej osoby,
- b) skúsenosti posudzovanej osoby na finančnom trhu (odborná prax) a
- c) v prípade vedúcich zamestnancov aj riadiacu prax.

(2) Bez ohľadu na obsadzovanú pozíciu, resp. funkciu, by každá posudzovaná osoba mala mať primerané znalosti a odbornú prax minimálne v týchto oblastiach:

- a) regulačný kontext a právne požiadavky, ktoré sa vzťahujú na dohliadaný subjekt,
- b) efektívne činnosti dohliadaného subjektu a finančných trhov,
- c) strategické plánovanie a pochopenie obchodnej stratégie dohliadaného subjektu,
- d) riadenie rizík (identifikácia, hodnotenie, následné opatrenia, monitorovanie a zmierňovanie hlavných rizík inštitúcie),
- e) posúdenie účinnosti opatrení prijatých dohliadaným subjektom s cieľom vytvoriť účinné riadenie, dohľad a kontrolu,
- f) výklad finančných informácií o dohliadanom subjekte a na tomto základe určenie kľúčových otázok a vhodných kontrol a opatrení.

(3) Pri posudzovaní primeranosti znalostí posudzovanej osoby dohliadaný subjekt zohľadňuje teoretické vedomosti posudzovanej osoby, ako aj hlavné aspekty činnosti dohliadaného subjektu, pričom prihliada najmä na úroveň a profil vzdelania v oblasti

poisťovníctva alebo finančných služieb alebo v iných relevantných oblastiach ako napríklad ekonomika, právo, účtovníctvo, audit, správa, finančná regulácia, strategické plánovanie, riadenie rizík, interné riadenie, finančná analýza, informačné technológie (IT) a kvantitatívne metódy; do úvahy taktiež berie aj absolvované, prebiehajúce alebo naplánované odborné vzdelávanie.

(4) Pri posudzovaní odbornej praxe posudzovanej osoby dohliadaný subjekt zohľadňuje praktické skúsenosti posudzovanej osoby na základe informácií o predchádzajúcich pracovných pozíciách ako napr. dĺžka pracovného pomeru, veľkosť subjektu, či boli tieto pozície držané v rámci jednej inštitúcie alebo skupiny, pracovné povinnosti, počet podriadených osôb, povaha vykonávanej činnosti, skutočná relevantnosť nadobudnutých skúseností a ďalšie relevantné faktory.

(5) Primeranosť odbornej spôsobilosti sa skúma vždy vo vzťahu ku konkrétnej funkcii alebo pracovnej pozícii, rozsahu úloh a zodpovednosti a tiež počtu osôb spadajúcich do jej riadiacej kompetencie. V tejto súvislosti je tiež dôležité zohľadniť povahu, rozsah a zložitosť činnosti dohliadaného subjektu.

(6) Riadiaca a odborná prax sa posudzuje materiálne, pričom sa zohľadňuje aj čas, ktorý uplynul od ukončenia výkonu relevantného zamestnania, resp. relevantnej funkcie.

Článok 4 **Povešť posudzovanej osoby**

(1) V zmysle § 24 ods. 4 písm. f) Zákona o poisťovníctve sa za dôveryhodnú osobu považuje *fyzická osoba, ktorá spoľahlivo, poctivo a bez porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov vykonávala v posledných desiatich rokoch svoje funkcie alebo podnikala a so zreteľom na tieto skutočnosti poskytuje záruku, že bude spoľahlivo, poctivo a bez porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov vykonávať navrhovanú funkciu vrátane plnenia povinností vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov, zo stanov poisťovne, zo stanov zaistovne alebo z iných vnútorných aktov riadenia* (ďalej len „povešť“). Posudzovaná osoba sa považuje za osobu s dobrou povešťou vtedy, ak neexistujú žiadne objektívne a preukázateľné dôvody, ktoré by poukazovali na opak. V tejto súvislosti by mal dohliadaný subjekt brať pri posudzovaní do úvahy aj:

- a) vyšetovania, konania o nútenom výkone rozhodnutia alebo dozorné konania, alebo sankcie udelené príslušným orgánom, ktorých bola posudzovaná osoba účastníkom, alebo ktoré sa týkajú záležitostí, za ktoré by posudzovaná osoba mohla niesť zodpovednosť,
- b) zamietnutie registrácie, povolenia, členstva alebo licencie na vykonávanie živnosti, podnikania alebo povolania; alebo stiahnutie, zrušenie alebo ukončenie registrácie, povolenia, členstva alebo licencie; alebo vylúčenie regulačným orgánom, orgánom verejnej správy alebo profesijným orgánom alebo združením, ako aj dôvody zamietnutia, stiahnutia alebo vyhostenia,
- c) informáciu o tom, či posudzovaná osoba alebo subjekty ňou riadené sú, resp. boli v úlohe dlžníkov účastníkmi konania vo veci platobnej neschopnosti alebo iného porovnateľného konania (napr. v prípade konkurzu),
- d) finančné a obchodné výsledky subjektov, ktoré posudzovaná osoba vlastnila alebo riadila, alebo v ktorých mala alebo má významný podiel alebo vplyv,
- e) prípady prepustenia, pozastavenia výkonu funkcie alebo vynúteného odstúpenia zo zamestnania alebo pozície, alebo prípady vynúteného odstúpenia z takejto pozície z dôvodu hrubého porušenia predpisov,
- f) prípadné ďalšie dôkazy, z ktorých vyplýva, že posudzovaná osoba pri výkone funkcie koná alebo konala spôsobom, ktorý nie je v súlade s dobrými mravmi.

(2) Ak z posúdenia podľa odseku 1 nevyplývajú žiadne významné skutočnosti, dohliadaný subjekt môže usúdiť, že o dobrej povesti posudzovanej osoby neexistujú žiadne významné pochybnosti. V prípade potvrdenia významných pochybností by mal dohliadaný subjekt vo svojom posúdení ďalej zohľadňovať:

- a) **Osobnú účasť posudzovanej osoby** - úroveň priamej alebo osobnej účasti alebo zodpovednosti v konaniach, predovšetkým pokiaľ ide o konania s právnickými osobami, sa môže líšiť. Čím vyššia je úroveň osobnej účasti, tým vyššiu váhu by mala mať v hodnotení. Konania a ďalšie relevantné skutočnosti týkajúce sa právnických osôb v zásade vyvolávajú významnú pochybnosť o dobrej povesti posudzovanej osoby, ak ide o prípad priamej alebo osobnej účasti posudzovanej osoby v danej záležitosti. O priamu alebo osobnú účasť môže ísť aj v prípadoch, keď bola posudzovaná osoba zodpovedná za oblasť alebo obchodnú líniu a z konania (vrátane uložených sankcií alebo opatrení) alebo skutočností vyplýva opomenutie alebo nekonanie zo strany posudzovanej osoby, alebo keď posudzovaná osoba vo funkcii osoby zastávajúcej kľúčovú funkciu, vyššieho riadiaceho pracovníka alebo člena riadiaceho orgánu nekonala s náležitou starostlivosťou, čestne a bezúhonne.¹⁾ V týchto prípadoch je potrebné predmetné skutočnosti dôkladne posúdiť. Ak jednoznačne nešlo o priamu či osobnú účasť, ani neexistujú obavy v súvislosti s individuálnou zodpovednosťou posudzovanej osoby, ďalšie hodnotenie nie je potrebné. Priamu či osobnú účasť je napríklad možné jednoznačne vylúčiť, ak posudzovaná osoba v čase protiprávneho konania v inštitúcii nezastávala žiadnu pozíciu (napr. nebola členom riadiaceho orgánu inštitúcie).
- b) **Kumuláciu relevantných skutočností** - prebiehajúce alebo minulé vyšetrovania, uloženie správnych sankcií (regulačnými orgánmi, profesijnými orgánmi atď.), rozviazanie pracovného pomeru alebo odvolanie z pozície, ktoré na dobrú povest' posudzovanej osoby nemajú vplyv individuálne, no ich kumulatívny vplyv môže byť významný, a preto sa berú do úvahy.
- c) **Transparentnosť a poskytnutie informácií** - posudzované osoby by mali byť v súvislosti s prípadnými prebiehajúcimi konaniami plne transparentné, a to voči dohliadanému subjektu ako aj NBS.
- d) **Časový faktor** - čím viac času uplynulo od protiprávneho konania, tým menšiu váhu má v rámci hodnotenia. Ak hodnotenie uskutočnené v súlade s uvedenými pokynmi dospeje k záveru, že významné pochybnosti boli dostatočne zmiernené, dohliadaný subjekt môže usúdiť, že posudzovanú osobu je možné považovať za osobu s dobrou povest'ou.

Článok 5 Potenciálny konflikt záujmov

(1) Dohliadaný subjekt by mal pri výbere posudzovanej osoby preskúmať aj existenciu potenciálnych konfliktov záujmov, ktoré by mohli brániť schopnosti posudzovanej osoby vykonávať svoje povinnosti nezávisle a objektívne. Pri posudzovaní existencie konfliktov záujmov by tak dohliadaný subjekt mal identifikovať skutočné alebo možné konflikty záujmov v súlade s politikou dohliadaného subjektu v tejto oblasti a posúdiť ich významnosť.

(2) V tejto súvislosti sa rozlišujú štyri základné typy potenciálnych konfliktov záujmov, ktoré je potrebné pri posudzovaní posudzovanej osoby skúmať, a to nasledovné:

- a) **Potenciálny osobný konflikt záujmov** - ak má posudzovaná osoba osobné vzťahy s ďalšími členmi riadiaceho orgánu a/alebo osobami zastávajúcimi kľúčové funkcie v dohliadanom subjekte, materskej spoločnosti alebo ich dcérskych spoločnostiach; s akcionármi

¹⁾ Skutočnosť, že člen predstavenstva nezodpovedá za konkrétnu úlohu, resp. nenesie výhradnú zodpovednosť za konkrétnu oblasť, ho nezbavuje povinnosti mať o týchto oblastiach prehľad, a teda sa pripravovať a zapájať do diskusií a rozhodnutí odborným a aktívnym spôsobom. Rovnako platí, že člen predstavenstva, ktorý v dohliadanom subjekte zastáva alebo zastával pozíciu v čase, keď došlo k skutočnostiam vedúcim k určitým zisteniam (napr. pranie špinavých peňazí, podvod alebo iné zistenia vyplývajúce z dohľadu), môže byť za tieto zistenia zodpovedný, aj keď medzi nimi a jeho individuálnymi úlohami a zodpovednosťou v štatutárnom orgáne nie je žiadna spojitosť a nejednal s náležitou starostlivosťou.

- s kvalifikovaným podielom dohliadaného subjektu, materskej spoločnosti alebo ich dcérskych spoločností; prípadne s klientmi, dodávateľmi alebo konkurenciou dohliadaného subjektu, materskej spoločnosti alebo dcérskych spoločností dohliadaného subjektu. Ak je posudzovaná osoba účastníkom súdneho konania alebo mimosúdnych sporov s dohliadaným subjektom, materskou spoločnosťou alebo ich dcérskymi spoločnosťami.
- b) **Potenciálny obchodný, profesijný alebo komerčný konflikt záujmov** - ak má posudzovaná osoba obchodný, profesijný (napr. ak zastáva manažérsku alebo vrcholovú pozíciu) alebo komerčný vzťah s dohliadaným subjektom, materskou spoločnosťou alebo ich dcérskymi spoločnosťami, prípadne s klientmi, dodávateľmi alebo konkurenciou dohliadaného subjektu, materskej spoločnosti alebo dcérskych spoločností dohliadaného subjektu, alebo takéto vzťahy mala v priebehu posledných dvoch rokov. Významnosť týchto vzťahov bude závisieť od toho, akú (finančnú) hodnotu predstavujú pre obchodnú činnosť posudzovanej osoby alebo jej blízkych príbuzných, resp. daných subjektov.
- c) **Potenciálny finančný konflikt záujmov** - ak má posudzovaná osoba:
- a) významný finančný záväzok voči dohliadanému subjektu, materskej spoločnosti alebo ich dcérskym spoločnostiam (napr. úvery alebo úverové linky) alebo
 - b) významný finančný záujem (napr. vlastníctvo alebo investíciu) v dohliadanom subjekte, materskej spoločnosti alebo ich dcérskych spoločnostiach, prípadne klientoch, dodávateľoch alebo konkurencii dohliadaného subjektu, materskej spoločnosti alebo dcérskych spoločností dohliadaného subjektu. Významnosť finančného záväzku alebo finančného záujmu bude závisieť od prípustného kapitálu a ďalších okolností a poľahčujúcich faktorov platných v danom prípade. Za významné sa v zásade považujú nasledujúce prípady:
 - I. finančné záväzky, ktoré spolu presahujú 200 000 EUR (bez súkromných hypotekárnych úverov),
 - II. alebo úvery v akejkoľvek výške, ktoré neboli dohodnuté za bežných trhových podmienok alebo ktoré sa nesplácajú (vrátane súkromných hypotekárnych úverov); a v súčasnosti vlastnené akcie presahujúce 1 % základného imania alebo iné investície v ekvivalentnej hodnote.
- d) **Potenciálny politický konflikt záujmov** - Ak posudzovaná osoba v súčasnosti alebo za posledné dva roky osobne zastáva/zastávala pozíciu s vysokým politickým vplyvom, ak ide o pozíciu, ktorá na posudzovanú osobu vyvíja, resp. zdanlivo vyvíja nenáležitý vplyv. Môže ísť o vysoko vplyvnú politickú pozíciu na ľubovoľnej úrovni, napr. miestny politik (napr. starosta), zamestnanec orgánu verejnej moci (napr. vládny predstaviteľ), predseda politickej strany, člen kabinetu alebo člen regionálnej alebo ústrednej vlády. Významnosť konfliktu záujmov bude závisieť od konkrétnych právomocí alebo povinností spojených s danou politickou úlohou, ktoré by posudzovanej osobe bránili konať v záujme dohliadaného subjektu (napr. účasť na verejnom rozhodovaní v súvislosti s dohliadaným subjektom, materskou spoločnosťou a ich dcérskymi spoločnosťami).

(3) V prípade zistenia konfliktu záujmov dohliadaný subjekt:

- a) dôkladne posúdi danú situáciu,
- b) rozhodne o tom, aké zmierňujúce opatrenia prijme v záujme zmierňovania alebo riadenia potenciálneho konfliktu záujmov,
- c) rozhodne o tom, aké opatrenia prijme na prevenciu konfliktu záujmov, ak adekvátne zmierňovanie alebo riadenie konfliktu záujmov nie je možné.

(4) Dohliadaný subjekt by mal byť schopný NBS na jej požiadanie vysvetliť spôsob zmierňovania alebo riadenia daného konfliktu záujmov. Výsledok posúdenia identifikovaného konfliktu záujmov a adekvátnosti prijatých opatrení dohliadaný subjekt obsiahne v písomnom zázname o posúdení odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti podľa čl. 2 ods. 4.

- (5) Príklady možných opatrení na zmiernenie alebo riadenie konfliktu záujmov:
- a) zákaz zúčastňovať sa na schôdzach alebo prijímať rozhodnutia v súvislosti s predmetným záujmom,
 - b) odstúpenie z konfliktnej pozície,
 - c) zloženie funkcie,
 - d) cielené monitorovanie dohliadaným subjektom,
 - e) dočasné zdržanie výkonu činnosti posudzovanej osoby,
 - f) špecifický súhlas celého riadiaceho orgánu s pokračovaním určitej situácie,
 - g) opatrenie týkajúce sa rozmanitosti zloženia riadiaceho orgánu alebo prevencie dominantného rozhodovania, napríklad zastúpenie menšinových akcionárov alebo dostatočný počet nezávislých členov riadiaceho orgánu v záujme zabezpečenia protiváhy.

Článok 6

Odborná spôsobilosť predstavenstva

(1) Predstavenstvo ako kolektívny orgán musí nepretržite spĺňať požiadavku kolektívnej znalosti, a to minimálne v oblastiach:

- a) poistné a finančné trhy,
- b) obchodná stratégia a obchodný model,
- c) systém správy a riadenia,
- d) finančné a aktuárske analýzy a
- e) príslušná regulácia.

(2) Kolektívna znalosť členov predstavenstva zahŕňa primeranú kvalifikáciu, skúsenosti a znalosti nevyhnutné na zabezpečenie spoľahlivého a obozretného riadenia činnosti poisťovne.

(3) Každý člen predstavenstva by mal mať určité základné znalosti o oblastiach uvedených v odseku 1, keďže každý člen predstavenstva má rovnaký stupeň zodpovednosti pri rozhodovaní štatutárneho orgánu.

(4) Dohliadaný subjekt zabezpečí, aby v prípade vymenovania nového člena predstavenstva bola naďalej splnená podmienka kolektívnej znalosti. Popis pozície vrátane popisu rozhodovacích právomocí alebo zodpovedností je súčasťou notifikácie NBS v zmysle opatrenia NBS č. 1/2016 v znení opatrenia č. 2/2022, príloha č. 4 (ZME 14-99).

(5) V súlade s čl. 258 ods. 3 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2015/35 z 10. októbra 2014, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II) (ďalej len „Delegované nariadenie 2015/35“) v spojení s § 23 ods. 8 Zákona o poisťovníctve je dohliadaný subjekt povinný zabezpečiť zastupiteľnosť členov predstavenstva.

(6) Pri určovaní zloženia predstavenstva ako celku dohliadaný subjekt primerane zohľadní povahu, rozsah a zložitosť rizík obsiahnutých v poisťovacej činnosti.

(7) Každý člen predstavenstva by sa mal počas výkonu svojej funkcie sústavne vzdelávať v oblasti, za ktorú je zodpovedný, a to napr. absolvovaním prednášok, seminárov, workshopov, webinárov, e-learningu, prehľbovaním kvalifikácie atď.

(8) Členovia predstavenstva by mali spĺňať nasledovné požiadavky na odbornú spôsobilosť:

- a) päťročná prax na finančnom trhu,

- b) primeraná znalosť v najmenej jednom zo segmentov kolektívnej znalosti predstavenstva podľa odseku 1,
- c) vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v segmentoch kolektívnej znalosti podľa ods. 1 písm. c), d) alebo e), ak člen predstavenstva zabezpečuje aspoň jeden z týchto segmentov kolektívnej znalosti,
- d) dvojročná riadiaca prax.

(9) Predseda predstavenstva by mal dvojročnú riadiacu prax nadobudnúť počas praxe na finančnom trhu.

(10) Dohliadaný subjekt v súlade s čl. 2 ods. 1 písm. c) a čl. 3 ods. 5 prispôsobí požiadavky uvedené v ods. 8 svojmu rizikovému profilu, obchodnému modelu, svojej veľkosti a aj jednotlivým pozíciám v rámci predstavenstva.

Článok 7

Odborná spôsobilosť osôb, ktoré vykonávajú kľúčové funkcie a ďalších osôb, ktoré riadia dohliadaný subjekt

(1) Držiteľ kľúčovej funkcie dodržiavania súladu s predpismi by mal spĺňať nasledovné minimálne požiadavky na odbornú spôsobilosť:

- a) vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa právnického, ekonomického alebo technického zamerania,
- b) minimálne trojročná prax v oblasti poisťovníctva alebo pri výkone funkcie dodržiavanie súladu s predpismi na finančnom trhu,
- c) znalosť relevantných právnych predpisov v oblasti poisťovníctva,²⁾
- d) znalosť metodických usmernení a stanovísk príslušných orgánov vo vzťahu k relevantným právnym predpisom²⁾ (NBS, EIOPA, Európska komisia, FSJ, Úrad na ochranu osobných údajov a iné).

(2) Držiteľ kľúčovej funkcie vnútorného auditu by mal spĺňať nasledovné minimálne požiadavky na odbornú spôsobilosť:

- a) vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa právnického, ekonomického alebo technického zamerania alebo iné vzdelanie podobného typu ukončeného skúškou a udelením medzinárodne uznaného certifikátu CIA (Certified Internal Auditor),
- b) päťročná prax v oblasti vnútorného alebo externého auditu,
- c) znalosť medzinárodných štandardov pre výkon auditu.

(3) Držiteľ kľúčovej funkcie aktuárska funkcia by mal spĺňať nasledovné minimálne požiadavky na odbornú spôsobilosť:

- a) vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa ekonomického alebo matematického smeru so zameraním na Aktuárstvo resp. Poistnú matematiku. V prípade iného ekonomického, matematického, prírodovedného alebo technického zamerania sa vyžaduje doplňujúce

²⁾ Aplikuje sa primerane a s ohľadom na rizikový profil, obchodný model a veľkosť dohliadaného subjektu. Relevantnými právnymi predpismi v oblasti poisťovníctva sú napr. právne predpisy pokrývajúce nasledovné oblasti:

- I. regulačný rámec poisťovníctva Solventnosť II,
- II. tvorba a distribúcia produktov a predzmluvné informácie,
- III. ochrana finančného spotrebiteľa,
- IV. záväzkové právo,
- V. ochrana pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti,
- VI. ochrana osobných údajov,
- VII. verejnoprávne a súkromnoprávne procesné právo,
- VIII. záväzky z náhrady škody a určovanie výšky škody,
- IX. právny poriadok iného členského štátu, v ktorom dohliadaný subjekt pôsobí alebo plánuje pôsobiť v rámci cezhraničného poskytovania služieb.

- vzdelanie v súlade so sylabami aktuárskeho vzdelávania Slovenskej spoločnosti aktuárov alebo Actuarial Association of Europe ekvivalentné s členstvom v Slovenskej spoločnosti aktuárov alebo inej aktuárskej organizácie s podobnými požiadavkami pre členstvo v nej,
- b) päťročná prax pri výkone aktuárskych činností v poisťovni alebo konzultačnej firme,
 - c) znalosti poisťnej a finančnej matematiky zodpovedajúce povahe, rozsahu a zložitosti rizík spojených s činnosťou dohliadaného subjektu v nasledovných oblastiach:
 - I. Štatistika
 - II. Ekonomie
 - III. Financie
 - IV. Finančné systémy
 - V. Aktíva
 - VI. Dáta a systémy
 - VII. Aktuárske modely
 - VIII. Riadenie rizík v aktuárskej oblasti.

(4) Držiteľ kľúčovej funkcie riadenia rizík by mal spĺňať nasledovné minimálne požiadavky na odbornú spôsobilosť:

- a) vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa ekonomického alebo matematického smeru so zameraním na Riadenie rizika, Aktuárstvo resp. Poistnú matematiku, alebo Finančnú matematiku. V prípade iného ekonomického, matematického, prírodovedného alebo technického zamerania sa vyžaduje doplňujúce vzdelanie v oblasti finančnej a poisťnej matematiky pre porozumenie poisťných rizík. Vzdelanie môže byť preukázané odborným certifikátom v oblasti rizikového manažmentu, pričom príkladom môže byť certifikát získaný prostredníctvom Global Association of Risk Professionals (GARP) alebo Chartered Enterprise Risk Analyst (CERA), alebo vzdelanie v súlade so sylabami aktuárskeho vzdelávania Slovenskej spoločnosti aktuárov alebo Actuarial Association of Europe ekvivalentné s členstvom v Slovenskej spoločnosti aktuárov alebo inej aktuárskej organizácie s podobnými požiadavkami pre členstvo v nej,
- b) najmenej päťročná prax pri výkone riadenia rizík a/alebo pri výkone aktuárskej funkcie v poisťovni alebo konzultačnej firme,
- c) znalosti v oblasti riadenia rizík zodpovedajúce povahe, rozsahu a zložitosti rizík spojených s činnosťou poisťovne alebo zaisťovne v nasledovných oblastiach:
 - I. riadenie aktív a pasív,
 - II. nástroje dátovej analýzy,
 - III. identifikácia, ocenenie a modelovanie rizík,
 - IV. zmierňovanie a manažment rizík.

(5) Ďalšie osoby, ktoré skutočne riadia dohliadaný subjekt,³⁾ vykonávajú kľúčové funkcie a sú zodpovedné za ďalšie kľúčové funkcie by mali spĺňať nasledovné minimálne požiadavky na odbornú spôsobilosť:

- a) vzdelanie zodpovedajúce povahe a zložitosti vykonávanej funkcie,
- b) najmenej trojročná prax v oblasti zodpovedajúcej vykonávanej funkcii.

(6) Dohliadaný subjekt v súlade s čl. 2 ods. 1 písm. c) a čl. 3 ods. 5 prispôsobí požiadavky uvedené v ods. 1 až 5 svojmu rizikovému profilu, obchodnému modelu a svojej veľkosti.

³⁾ Ďalšími osobami, ktoré skutočne riadia dohliadaný subjekt sú osoby, ktoré majú podstatný vplyv na jeho činnosť. V závislosti od rizikového profilu, obchodného modelu a veľkosti dohliadaného subjektu nimi môžu byť napr. vedúci pobočiek v inom členskom štáte, finančný riaditeľ, vedúci zamestnanec vnútornej kontroly, vedúci zamestnanec zodpovedný za kľúčovú obchodnú líniu a pod.

Článok 8 Kumulácia kľúčových funkcií

(1) Za kumuláciu kľúčových funkcií sa považujú situácie, keď jedna fyzická osoba je dohliadaným subjektom určená ako držiteľ viacerých kľúčových funkcií, resp. je držiteľom jednej kľúčovej funkcie a zároveň vykonáva činnosti spadajúce pod inú kľúčovú funkciu. Za kumuláciu kľúčových funkcií sa nepovažuje faktický výkon činností spadajúcich pod viac ako jednu kľúčovú funkciu zamestnancom dohliadaného subjektu pokiaľ nie je držiteľom kľúčovej funkcie.

(2) Za kumuláciu kľúčových funkcií sa považujú aj situácie, keď člen predstavenstva alebo člen dozornej rady dohliadaného subjektu je zároveň držiteľom kľúčovej funkcie.

Článok 9 Posudzovanie kumulácie kľúčových funkcií

Pri posudzovaní každej kumulácie kľúčových funkcií je potrebné postupovať na individuálnej báze so zohľadnením princípov uvedených v článku 10.

Článok 10 Princípy

(1) Kumuláciu kľúčových funkcií nie je možné považovať za štandard uplatňovaný na poistnom trhu ale iba ako výnimku vyplývajúcu z aplikácie princípu proporcionality.

(2) Pri posudzovaní kumulácie kľúčových funkcií nie je možné v žiadnom prípade akceptovať nasledovné situácie:

- a) Kumuláciu kľúčovej funkcie vnútorného auditu s akoukoľvek inou kľúčovou funkciou, resp. s funkciou člena predstavenstva.
- b) Kumuláciu funkcie člena dozornej rady s akoukoľvek kľúčovou funkciou, pričom uvedené platí aj v prípade nominovania zamestnanca ako zástupcu zamestnancov za člena dozornej rady.

(3) Pri posudzovaní kumulácie kľúčových funkcií je potrebné vychádzať z nasledovných kritérií:

- a) **veľkosť dohliadaného subjektu** – je potrebné zohľadniť minimálne počet zamestnancov, objem predpísaného poistného poisťovne/zaistovne a ich podiel na trhu,
- b) **rizikový profil dohliadaného subjektu** – je potrebné zohľadniť minimálne rozsah poisťovacej činnosti a komplexnosť obchodného modelu poisťovne/zaistovne,
- c) **časové hľadisko** – je potrebné zohľadniť aktuálne a očakávané trvanie predmetnej kumulácie kľúčových funkcií,
- d) **objektívne dôvody, ktoré viedli dohliadaný subjekt k predmetnému kroku.**

(4) Pri stredných a veľkých dohliadaných subjektoch a dohliadaných subjektoch s významnejším rizikovým profilom je možné akceptovať kumuláciu kľúčových funkcií len z objektívnych dôvodov a po obmedzenú dobu najviac na obdobie 6 mesiacov. Uvedenú dobu možno predĺžiť len z dôvodov hodných osobitného zreteľa najviac však o 6 mesiacov.

(5) Pri malých dohliadaných subjektoch s jednoduchším rizikovým profilom je možné akceptovať kumuláciu kľúčových funkcií len z objektívnych dôvodov. Doba akceptácie takéhoto riešenia nie je časovo obmedzená, dohliadaný subjekt by za účelom minimalizácie operačných

a právnych rizík mal objektivitu predmetných dôvodov pravidelne prehodnocovať minimálne raz ročne, čo platí aj o veľkosti dohliadaného subjektu a jeho rizikovom profile.

(6) Za objektívne dôvody, odôvodňujúce kumuláciu kľúčových funkcií možno považovať najmä:

- a) Neočakávané (náhle) ukončenie pracovného pomeru držiteľa kľúčovej funkcie.
- b) Objektívna nemožnosť zamestnať osobu spĺňajúcu náležitosti kladené na držiteľa kľúčovej funkcie na trhu práce.
- c) Dočasné pokrytie kľúčovej funkcie z dôvodu zaúčania vybraného nového držiteľa kľúčovej funkcie so zohľadnením konkrétneho časového rámca na jeho zaučenie/zapracovanie a zabezpečením dostatočnej internej alebo skupinovej personálnej podpory.
- d) Hospodárnosť predmetného riešenia vzhľadom na počet zamestnancov dohliadaného subjektu.
- e) Zlučovanie dohliadaného subjektu, resp. postupné ukončovanie činnosti dohliadaného subjektu.

(7) Zaradenie kľúčových funkcií do organizačnej štruktúry dohliadaného subjektu nemôže vzbudzovať pochybnosti o nepriamej kumulácii kľúčových funkcií (ako napr. podradením kľúčových funkcií navzájom).

Článok 11 **Zrušovacie ustanovenie**

Zrušuje sa Metodické usmernenie útvarov dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska z 17. mája 2021 č. 6/2021 ku kumulácii kľúčových funkcií v poisťovníctve.

Článok 12 **Účinnosť**

Toto metodické usmernenie nadobúda účinnosť 1. januára 2025.

Vladimír Dvořáček v. r.
člen bankovej rady a výkonný riaditeľ
pre úsek dohľadu a finančnej stability
Národnej banky Slovenska

Júlia Čillíková v. r.
výkonná riaditeľka pre úsek dohľadu
a ochrany finančného spotrebiteľa
Národnej banky Slovenska